

Brindis

Acció de beure alçant la copa en senyal de bon desig, pel bé assolit, etc. || Salutació o parlament breu que es diu en un brindis.

Tot i que per brindar n'hi ha prou amb fer el gest d'aixecar la copa cap a la resta de comensals, en molts llocs els agrada fer topar les copes lleugerament amb la resta de comensals veïns. Diuen que el gest de fer-les topar té un origen lligat a la por d'enverinament. Antigament, colpejar les copes amb vigor tenia la funció de traspasar una part del líquid d'una copa a l'altra, per demostrar que no hi havia verí en cap d'ambdues begudes. Així, si alguna en contenia, hauria quedat repartit. [...]

També és habitual posar-se dempeus en el moment de fer el brindis; és un gest universal. Diuen que només s'accepta que ho facin asseguts els mariners. Hi ha una història que explica que el rei anglès Jordi IV solia marejar-se a bord, la qual cosa li impossibilitava posar-se dret i brindar amb dignitat; per això brindava assegut. Així doncs, aquest costum es va estendre a quasi tots els mariners del món i només brinden dempeus si el mariner més gran o de major jerarquia diu la frase: «En posició d'arbre!»

Font: *Símbols* .

119

? Consultes

Fons: , , ,

Porra

Aposta entre un grup de persones en què la persona que l'encerta s'emporta tots els diners apostats pels participants.

El lot de Nadal, oposat a cistella o panera, és habitualment més petit i el recipient acostuma a ser de cartró o de fusta.

Panera/cistella/lot de Nadal

Segons el diccionari normatiu, *cistella* i *panera* són sinònims, tant per referir-se al recipient com al contingut. *Lot* no és un sinònim d'aquestes formes perquè té un sentit més específic, en el mateix diccionari: «Part assortida d'un tot que s'ha de distribuir entre diferents persones».

Rifa, aposta, llumeneta o llumineta

Paper gros, sovint de cartolina, en el qual hi ha unes caselles o apartats en què es fa constar el nom de la persona que juga a una rifa i la quantitat de diners aportada. Es fa servir en bars i altres locals públics on s'acostuma a rifar una panera, gairebé sempre en combinació amb el premi de la loteria de Nadal.

Escudella

La paraula *escudella* a l'edat mitjana es referia al bol al qual se servien les sopes i plats amb salsa. Més tard, com passa amb molts plats tradicionals, el continent va passar a anomenar el contingut. També ha format altres paraules, per exemple, *escudellar*, que seria servir la sopa al plat o l'expressió *fer escudella*, que vol dir empipar, molestar. **V**

Cigró menut del Vallès

Cigró que es va introduir a la comarca fa uns anys i s'hi ha adaptat molt bé. És de mida petita, però quan es cou quadruplica el seu pes. El gust és intens i molt característic, la textura és suau i la pell, imperceptible. Es coneix com a cigró menut del Vallès Oriental i a l'Espai Rural de Gallecs se'n fa una fira específica.

Què és una escudella i carn d'olla de Nadal sense cigrons?

Mongeta or i plata

La mongeta or i plata és, juntament amb la mongeta del ganxet, la més comuna del Vallès. És una varietat de mata alta. La llavor és blanca, circular, el·líptica, amb colors secundaris marró i amb taques negres. És una varietat apta per menjar seca, però també, tendra. És coneguda amb diferents noms segons la zona on es conrea: genoll de crist (Vallès central), calveta (riera de Caldes), del quaranta (Montseny), Sant Iscle (Montnegre), de Monistrol (Moianès).

Els noms vulgars de varietats vegetals s'escriuen sempre en minúscula i rodona, tant si es tracta de varietats autòctones com de varietats de fora.

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **fer forrolla**. La solució correcta era la **3**: *estar en voga, fer parlar molt de si*, o la **4**: *fer molt soroll o rebombori*. La guanyadora ha estat la Núria Pérez Ratera, cap de la Unitat Tècnica d'Habitatge de l'Ajuntament de Mollet del Vallès.

Ara preguntem què vol dir **ullastre**?

1. *Olivera silvestre.*
2. *Estrip als mitjons o a les mitges.*
3. *Obertura feta al sostre o a la part alta d'una paret.*
4. *Rèptil fabulós al qual s'atribueix la propietat de matar amb la mirada.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpl.cat. La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *Guia dels arbres d'interès local de Mollet del Vallès*, d'Olga Alcaide i Ardanaz (CEM) i una nova bossa de cotó, amb nanses, estampada al Taller Alborada.

Webs

Al pot petit hi ha la bona confitura. Sabíeu que l'*arrop* és una confitura feta amb most concentrat i fruites? Trobareu més melmelades o confitures en aquest enllaç del **Consorti de Gallecs**.

Quines són les formes catalanes que es refereixen a la duresa dels torrons? Trobareu la resposta a **El blog del Termcat**.

Us desitgem un bon Nadal i un bon any 2016!

L'Estenedor

Ajuntament de Mollet del Vallès

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA